

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO

Nauczyciel: L. Matuszewska, J. Muzioł, S. Kubica

Przedmiotowe Zasady Oceniania z języka polskiego w Liceum Ogólnokształcącym Towarzystwa Salezjańskiego w Pile

1. Sprawdzaniu i ocenianiu osiągnięć w szczególności podlegają:

A – przyrost umiejętności w zakresie:

- a) samodzielnego porządkowania i wartościowania informacji;
- b) wyszukiwania informacji w różnych źródłach i umiejętnego ich wykorzystywania;
- c) praktycznego stosowania zdobytych informacji, adekwatnie do wyznaczonego zadania;
- d) twórczego rozwiązywania problemów.

B – przyrost wiadomości w zakresie :

- a) wskazywania i opisywania: faktów, terminów, pojęć, różnego rodzaju problemów;
- b) zrozumienia zachodzących związków i zależności pomiędzy różnego typu informacjami.

C – postawy:

- a) systematyczności pracy przez cały rok (przygotowywanie się do zajęć lekcyjnych, udział w wykonywaniu zadań na lekcji);
- b) aktywności i inicjatywy na lekcji;
- c) rozwoju własnych zdolności i zainteresowań.

2. Formy i metody sprawdzania i oceniania osiągnięć:

Uczeń może być oceniany: podczas zajęć lekcyjnych, w trakcie działań na rzecz szkoły i środowiska, czy uczestnicząc w konkursach przedmiotowych.

Może otrzymać ocenę (w postaci stopnia ze szkolnej skali, od niedostatecznego po celujący lub „+”, „-”) za:

A – prace pisemne, wykonywane zarówno w domu, jak i w klasie, w trakcie zajęć, o charakterze:

- rozprawki problemowej, ze wskazanym do interpretacji fragmentem tekstu literackiego różnego rodzaju;
- interpretacji wiersza;
- interpretacji porównawczej różnych typu tekstów;
- wypowiedzi o charakterze interpretacyjno – argumentacyjnym;

- recenzji;
- eseju;
- wypowiedzi w jednej z form publicystycznych, np. felietonu czy reportażu.
- B – sprawdziany, kartkówki i prace klasowe;
- C – rozwiązywanie testów typu maturalnego, sprawdzających różnorodne umiejętności, wynikające z czytania ze zrozumieniem;
- D – odpowiedzi ustne o charakterze zadań problemowych typu maturalnego, obejmujących zadania do tekstów literackich, tekstów ikonicznych i zagadnień językowych;
- E – znajomość treści i problematyki omawianej na lekcji lektury;
- F – sporządzenie planu i streszczenia różnego rodzaju tekstów, np. naukowych, publicystycznych czy literackich;
- G - prezentację dłuższych wypowiedzi popartych literaturą;
- H – udział w dyskusjach;
- I – prezentowanie pracy grupy;
- J – krótkie odpowiedzi obejmujące problematykę trzech ostatnich tematów lekcyjnych;
- K – pisemne zadania domowe i wykonywane samodzielnie na lekcji ćwiczenia;
- L – stosowanie zintegrowanej wiedzy do rozwiązywania problemów, np. przy samodzielnie wykonanych prezentacjach multimedialnych;
- Ł – recytację wiersza lub fragmentu pozy;
- M– wykonanie prac dodatkowych (zaproponowanych przez ucznia lub wskazanych przez nauczyciela), np. zrobienie plakatu czy przygotowanie pomocy naukowych na dane zajęcia, nakręcenie krótkiego filmiku, itp.;
- N – działania wynikające z jego zainteresowań, wiążących się z programem nauczania, jak i wykraczających poza program, np.:
 - własne działania na rzecz środowiska potwierdzone przez dorosłych;
 - przygotowanie materiału do nowej lekcji;
 - zorganizowanie wystawy, konkursu itp.;
 - napisanie pracy konkursowej;
- O – udział w Olimpiadzie Literatury i Języka Polskiego;
- P – próbny egzamin maturalny, przeprowadzany wewnętrznie przez poszczególnych nauczycieli na poziomie klasowym lub dla całego rocznika w trakcie egzaminów szkolnych. (próbny egzamin (na poziomie podstawowym i rozszerzonym) jest oceniany z wagą 5, przy czym wynik na maturze na poziomie podstawowym 30 – 40% skutkuje oceną dopuszczającą. Pozostałe oceny są zgodne z progami procentowymi stosowanymi w LOTS.
- R – praca na lekcji – ocena nie podlega poprawie

3. Kryteria oceniania i zasady wystawiania ocen:

A – Oceny dokonuje się według skali od 1 do 6

B - W przypadkach, gdy osiągnięcia można przeliczyć na punkty stosowane są progi procentowe:

- 100% - ocena celująca
- powyżej 85%- 99% - ocena bardzo dobra
- powyżej 70%- 85% - ocena dobra
- powyżej 55% - 70% - ocena dostateczna
- powyżej 40% - 55% - ocena dopuszczająca
- 0% - 40% - ocena niedostateczna

- C – przy odpowiedzi ustnej i pisemnej ocenie podlegają:
- selekcja materiału i jego adekwatność względem problemu;
 - zawartość merytoryczna;
 - formułowanie wniosków; ocena zjawiska, bohatera czy jego postawy;
 - uzasadnienie przyjętego przez ucznia stanowiska i różnorodność przywołanej przez niego argumentacji;
 - stopień pogłębienia interpretacji problemu czy tekstu, jak i samych argumentów;
 - stosowna względem zadania kompozycja, odzwierciedlająca jego strukturę;
 - poprawne stosowanie terminów;
 - poprawność stylistyczna, językowa oraz kultura wypowiedzi;
 - przy pracach pisemnych bierze się również pod uwagę samodzielność wykonanej pracy a także jej formę;
 - twórczość i kreatywność w działaniu.

Szczegółowa ocena prac pisemnych typu maturalnego – uczeń może uzyskać za nie maksymalnie 35 punktów na poziomie podstawowym i 35 punktów na poziomie rozszerzonym - jest zgodna z kryteriami oceniania obowiązującymi na egzaminie i wygląda następująco:

Wypracowanie na poziomie podstawowym i na poziomie rozszerzonym (po szkole podstawowej)

1. Spełnienie formalnych warunków polecenia

W wypracowaniu nie występuje błąd kardynalny. ORAZ • W wypracowaniu jest odwołanie do utworów literackich reprezentujących dwie epoki literackie oraz do lektury obowiązkowej z listy lektur zamieszczonej w arkuszu egzaminacyjnym. ORAZ • Wypracowanie przynajmniej częściowo dotyczy problemu wskazanego w poleceniu. ORAZ • Wypracowanie przynajmniej częściowo jest wypowiedzią argumentacyjną. **1p.**

Wypracowanie nie spełnia któregokolwiek z warunków określonych w kategorii „1 pkt”. ALBO • Wypowiedź jest napisana w formie planu albo w punktach **0p.**

Uwaga: jeżeli w kryterium „Spełnienie formalnych warunków polecenia” przyznano 0 pkt, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 pkt.

2. Kompetencje literackie i kulturowe

Sprawdzając wypracowanie zdającego w tym kryterium, egzaminator będzie oceniał, czy w wypracowaniu zdający:

- wykorzystał znajomość – odpowiednio – wskazanej w poleceniu lub wybranej lektury obowiązkowej oraz innych utworów literackich – reprezentujących różne epoki literackie – w sposób funkcjonalny, tzn. np. czy przywołał w pracy takie konwencje, omówił takie motywy literackie, które w sposób istotny wspierają jego tok rozumowania albo dobrze ilustrują to, o czym pisze

- funkcjonalnie wykorzystał kontekst, wybrany spośród: historycznoliterackiego, literackiego, biograficznego, kulturowego, mitologicznego, biblijnego, religijnego, historycznego, filozoficznego, egzystencjalnego, politycznego, społecznego
- przedstawił bogatą argumentację, świadczącą o jego erudycji
- wykazał się wiedzą i umiejętnościami z zakresu kształcenia literackiego i kulturowego oraz kształcenia językowego
- nie popełnił błędów rzeczowych zarówno w odniesieniu do przywołanych tekstów literackich oraz kontekstów, jak i terminologii historycznoliterackiej oraz/lub teoretycznoliterackiej.

0-16p.

Za każdy błąd rzeczowy należy odjąć 1 pkt od ogólnej liczby punktów przyznanych za KLiK (od 0 do 16; bez punktów ujemnych).

Uwaga: jeżeli ostateczna liczba punktów przyznana w kryterium Kompetencje literackie i kulturowe, tj. liczba punktów po odjęciu punktów za błędy rzeczowe (jeżeli wystąpiły w pracy), wynosi 0 pkt, wówczas w pozostałych kryteriach (Kompozycja wypowiedzi oraz Język wypowiedzi) przyznaje się 0 pkt.

3. Kompozycja wypowiedzi: struktura, spójność i styl.

3a. Struktura wypowiedzi 0-3p.

3b. Spójność wypowiedzi 0-3p.

3c. Styl wypowiedzi 0-1p.

0-7p.

4. Język wypowiedzi

4a. Zakres i poprawność środków językowych 0-7p.

4b. Poprawność ortograficzna 0-2p.

4c. Poprawność interpunkcyjna 0-2p.

0-11p.

RAZEM 0-35p.

Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania przez ucznia liceum ogólnokształcącego poszczególnych ocen śródrocznych i rocznych z języka polskiego – poziom podstawowy i poziom rozszerzony

➤ celujący:

- uczeń wykracza poza kryteria oceny bardzo dobrej;
- w pełni opanował materiał, umie odwołać się do odpowiednich kontekstów (kontekstu) kulturowych
- umie samodzielnie zastosować opanowaną wiedzę do poprawnego omówienia nowego tekstu kultury
- poprawnie formułuje wypowiedź (ustną i pisemną), zarówno pod względem kompozycyjnym (kompozycja spójna, logiczna), jak i językowym (poprawna,

oficjalna polszczyzna, opanowana terminologia fachowa, pełne zdania powiązane logicznie)

- uczeń bierze udział w Olimpiadzie Literatury i Języka Polskiego i innych konkursach przedmiotowych;

➤ **bardzo dobry**

- uczeń spełnia kryteria oceny dobrej i posiada zasób wiedzy mieszczący się w ramach obowiązującego programu;
- w pełni opanował materiał
- potrafi rozpoznać style w sztuce omawianych okresów
- rozpoznaje konwencje artystyczne i stylistyczne w analizowanych utworach
- odczytuje utwór na tle tradycji literackiej i kulturowej
- odczytuje tekst kultury (film, obraz, rzeźbę itp.) na tle tradycji estetycznych
- wskazuje wyznaczniki kategorii estetycznych (np. groteski)
- przeprowadza analizę teatrologiczną dramatu
- rozpoznaje znaki kulturowe w literaturze
- odczytuje utwory literackie w kontekście historycznym, biograficznym i kulturowym
- porównuje utwory literackie
- hierarchizuje wartości w literaturze i sztuce omawianych okresów i ocenia ich rolę dla pokolenia tych epok
- interpretuje utwory literackie w kontekście gatunku i prądu
- wskazuje przeobrażenia w obrębie omawianych gatunków literackich
- ocenia kreacje bohaterów literackich na tle epoki i z perspektywy czasu
- wyjaśnić sposób wykorzystania motywów i toposów w literaturze
- poprawnie formułuje wypowiedź, zarówno pod względem kompozycyjnym (kompozycja spójna, logiczna), jak i językowym (poprawna, oficjalna polszczyzna, opanowana terminologia fachowa, pełne zdania powiązane logicznie)
- aktywnie uczestniczy w lekcji i służy pomocą innym;
- formułuje opinie na forum publicznym;
- samodzielnie rozwiązuje nietypowe problemy;
- samodzielnie dociera do różnych źródeł informacji;
- dobrowolnie wykonuje różne prace związane ze zdobywaniem wiedzy;

➤ **dobry**

- uczeń spełnia kryteria oceny dostatecznej;
- wskazuje w utworach wartości charakterystyczne dla omawianych epok i bohaterów literackich
- rozpoznaje w tekście znaczenia metaforyczne, aluzje literackie
- rozpoznaje kategorię estetyczną tekstu kultury
- wykorzystuje działania analityczne jako podstawę interpretacji utworu literackiego
- rozpoznaje formy gatunkowe utworów omawianych epok
- wykorzystuje w wypowiedziach ustnych i pisemnych sady badaczy literatury i sztuki
- rozpoznaje i określa funkcje środków stylistycznych w różnych tekstach
- wskazuje w tekście literackim różne typy stylizacji i określić ich funkcje
- określa funkcję motywów i symboli w omawianych utworach
- wskazuje różnicę pomiędzy ideałami omawianych epok
- interpretuje wiersze i fragmenty prozy, wykorzystując konteksty kulturowe i historyczne
- stosuje w wypowiedziach ustnych i pisemnych pojęcia poetyki, odwołuje się do sądów badaczy literatury i sztuki

- charakteryzuje gatunki literackie typowe dla omawianych epok
 - redaguje interpretację porównawczą wierszy
 - określa funkcję środków stylistycznych w utworze
 - porównuje różne dzieła sztuki
 - stosuje środki językowe służące spójności tekstu
 - rozpoznaje w tekście znaczenia metaforyczne, aluzje literackie
 - syntetyzować wiadomości podporządkowując je głównemu problemowi
 - aktywnie uczestniczy w lekcji
 - odpowiedzi są samodzielne, zawierają wymagane treści, poprawne pod względem językowym;
 - zdarzają się drugorzędne błędy;
 - samodzielnie rozwiązuje problemy;
 - potrafi interpretować fakty i wyjaśniać ich przyczyny oraz skutki;
 - dotrzymuje terminów wykonania zadań;
- **dostateczny**
- uczeń spełnia kryteria oceny dopuszczającej;
 - charakteryzuje bohaterów literackich z wykorzystaniem cytatów
 - w analizie i interpretacji stosuje terminologię teoretycznoliteracką
 - charakteryzuje gatunki literackie typowe dla poznanych epok
 - komponuje dłuższe, spójne wypowiedzi ustne
 - wskazuje w utworach cechy stylu typowe dla epoki
 - wskazuje w tekście literackim stylizację archaiczną, środowiskową, gwarową
 - redaguje tekst w określonym stylu funkcjonalnym
 - określa problematykę omawianych utworów
 - charakteryzuje postawy bohaterów literackich
 - wskazuje charakterystyczne dla epoki cechy stylu utworów literackich
 - wskazuje cechy gatunkowe tekstu literackiego
 - w analizie i interpretacji utworów literackich stosuje terminologię
 - interpretuje tekst poetycki z odwołaniem do kontekstu np. historycznego, biograficznego
 - streszcza tekst popularnonaukowy
 - rozpoznaje typy związków frazeologicznych
 - wyjaśnia funkcjonowanie języka jako systemu znaków
 - wygłasza przemówienie,
 - określa funkcje testów językowych,
 - klasyfikuje typy zdań złożonych i sporządza ich wykresy,
 - dysponuje wiedzą określoną przez podstawę programową;
 - potrafi korzystać z podstawowych źródeł informacji i wykonać typowe zadania;
 - formułuje proste wnioski;
 - popełnia nieliczne błędy rzeczowe i językowe;
- **dopuszczający**
- uczeń dysponuje niepełną wiedzą, konieczną z punktu widzenia wymagań programowych;
 - jest biernym uczestnikiem zajęć;
 - polecenia wykonuje na miarę swoich możliwości;
 - wypowiada się na temat poznanych utworów i bohaterów literackich i ich postaw
 - odróżnia utwory realistyczne od symbolicznych
 - wyjaśnia główne pojęcia związane z kulturą epoki
 - wyjaśnia pojęcie symbolu i wskazuje symbole w utworach literackich
 - wypowiada się na temat budowy omawianych utworów

- odróżnia teksty pisane stylem niskim i wysokim
- wskazuje główne cechy gatunków literackich typowych dla omawianych epok
- podejmuje próbę zinterpretowania utworu poetyckiego
- przypisuje utwór epoce i autorowi,
- wskazuje główne cechy wzorców osobowych omawianych epok,
- płynnie czyta,
- wygłasza z pamięci tekst poetycki i fragment prozy,
- posługuje się słownikami,
- popełnia liczne błędy w zakresie wiedzy merytorycznej i sposobu jej prezentacji;
- przy pomocy nauczyciela udziela odpowiedzi na pytania o niewielkim stopniu trudności;
- niski poziom wiedzy nie przekreśla możliwości dalszej nauki;
- rokuje nadzieję na uzupełnienie wiedzy programowej;
- **niedostateczny**
 - uczeń nie opanował wiedzy i umiejętności w zakresie umożliwiającym mu przejście do wyższego poziomu kształcenia;

We wszystkich nie omówionych kwestiach obowiązują zasady opisane w Statucie szkoły i wewnątrzszkolnych zasadach oceniania.